హారతిపళ్ళెం

శారదకి ఈ మధ్యే అయిదేళ్ళు నిండాయి. పుల్లల్తో పిల్లని చేసి చర్మం తొడిగినట్లుగా ఆమె అర్భకంగా అతి బలహీనంగా కనిపిస్తుంది. ఆమె కళ్ళల్లో ఏదో ఆవేదన సన్నని దీపాలుగా వెలిగుంటుంది.

వినాయకచవితినాడు దేముడి కెదురుగా మఠం వేసుకూర్చుని, చేతులు జోడించి, కళ్ళు మూసుకుంది శారద. వంటిమీద చొక్కా లేదు. చిన్న మాసిన చెడ్డీ మాత్రం తొడుక్కుంది. తడిజుట్టు పొట్టిగా వేళాడుతోంది. ఎమికలన్నీ అతిస్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి,

ఉదయం తొమ్మిది గంటలయింది. త్వరలో కురవడానికి సిద్ధంగా మబ్బులన్నీ ఒకదానికొకటి చేరి సరంజామా అంతా కూడగట్టుకొని హడావిడేమీ చేయకుండా చాపకింద నీరులా తయారవుతున్నాయి. నిమిష నిమిషానికీ కొద్దికొద్దిగా చీకటి ఎక్కువవుతోంది.

గదంతా చీకటిగా గజిబిజిగా ఉంది. ఓ వార చాపమీద శారద తల్లీ, శారదా, ఎనిమిదేళ్ళ అన్నా పడుకునున్నారు. మరో వార ఓ చల్లారిన కుంపటుంది. ఆ పక్కనే నుసిగా మారిన బొగ్గులున్నాయి. వాటికి దగ్గరగా ఖాళీగా అవరించుకొని పక్కకి తిరిగి పడుక్కున్న "సిల్వరు గిన్నె" చాలా మసిమసిగా ఉంది. గది కప్పున బూజు లున్నాయి. గోడల్నా మరకలూ గతుకులూ వున్నాయి. తారు పూసు కున్న గుమ్మాలు దయ్యపుగుమ్మాల్లా వికృతంగా వున్నాయి. గోడ వారల్నా చెదలున్నాయి. మాసిన బట్టల్నిండా చిరుగు లున్నాయి. గది నిండా వాసన వాసన దుర్వాస నుంది.

కళ్ళు మూసుకొనీ, మధ్య మధ్య కళ్ళు తెరుస్తూనూ శారద తనలో ఏమేమో అనుకొంటోంది.

"....అమ్మ నన్ను కాణీ దేవుడు కొనుక్కోమంది. అందుకే నిన్ను కాణీ పెట్టి కొన్నాను. కిలుంకాణీ మంచిదిటా, డిబ్బీలో ఉంటే డబ్బు లొస్తాయిట. అమ్మా! ఒక్క కాణీవే ఉందే అన్నాను. ఫరవా లేదే సేరదా దేవుడు కొనుక్కోవే పూచ్చేసుకోవే అందమ్మ. అబ్బ బజారంతా ఎన్ని దేవుళ్ళో! కాణీ ఇస్తే కొట్టబ్బాయి బుచ్చి ఎఱ్ఱమన్ను దేవుడిచ్చేడు. అక్కడ మంచి మంచి పెద్ద పెద్ద దేవుళ్ళు ఎంతో మందిరి దేవుళ్లు. మాలష్మి బేడ దేవుడు కొన్నాదిట; దానికి బడాయి తెల్సా దేవుడూ? సెంకర్రావు ఎండిపావలా పెట్టి ముచ్చిరేకు దేవుడు కొనుక్కున్నాడు. రూపాయిస్తే రంగురంగుల రతం దేవుడిస్తార్ట! అబ్బ రతం మీద నిన్ను చూస్తే ముద్దేసిందేవుడూ! అంత మంచి దేవుడు ఒచ్చీయేడు కొందావేఁ సేరదా అందమ్మ. నా అమ్మ ఎంతో మంచిద్దేవుడూ! అన్న కూడా మంచిదే. నువ్వూ మంచిదే. సెంకర్రావు నిన్ను ఎక్కిరించలేదు. మాలష్మి నిన్ను ఎక్కిరించింది తెల్సా? సేరద్దేవుడు కాణీదేవుడు కాణీదేవుడు ఎక్కిరిం

చింది. నాకోపం వేసింది. కోపం వేస్తే నా కేడు పేస్తుం దేవుడూ! మరెమొచ్చి అమ్మేంటందంటే అందరు దేవుళ్ళు ఒక్కడేనే సేరదా, ఎడవకే సేరవా అందమ్మ. మా త్తరం రతందేవుడికి రూపాయెందుకు దేవుడూ ? నాతో మాటాడవా దేవుడూ ? మాలష్మికి నువ్వంటే కాణీ దేవుడంటే కోపం. నాకోపం లేదు. నువ్వంటే నాకెంతో ఇష్టం. సెట్టికొట్టంత ఇష్టం. సినిమా అంత ఇష్టం. ఆకాసెంవంతిష్టం. ఎంతో యిష్టం. ఇందాకా నీతో ఎంతోసేపు మాటాడితే నువ్వు మా త్తరం నాతో మాటాడవు. నాతో ఒక్కసారి మాటాడవా దేవుడూ? నీకోపం వేసిందా? నీకోపం ఏస్తే నాకు భయంవేస్తుంది. అమ్మకి జొరం. అన్నకి జొరం. నీకోపం ఏసిందా దేవుడూ ? అమ్మా అన్నా చచ్చి పోకు దేవుడూ! అల్లావేళ మా నాన్న చచ్చిపోయేడు. మాలష్మి చెప్పింది. మీ నాన్న దేవుడిదగ్గర కెళ్ళలేదూ చచ్చిపోయేడూ మాలష్మి చెప్పింది. నా కేడుపేసింది. నాన్న కల్లవేళ జొరం. నాన్న మీసాలు నాక్కితకిత లేసేవి. నాన్న ఎంతో మంచి నాన్న! నాన్న చూడాలి దేవుడూ! ఒక్కసారి నాన్న చూపించవా దేవుడూ ? అప్పుడెప్పుడో అల్లావాళ చూసేనంతే. మళ్ళీ చూస్నేలేదు, ఆవాళ నాకెంతో బయం ఏసిందేవుడూ ! ఆవాళ ఎంతో పేద్ద వాన. ఈధిలో మంచి మంచి బుంగలు. ఎన్నో బుంగలొచ్చాయి. బుంగలు బద్దలైపోయేయి. నేనూ అన్నా చూసేం. అప్పుడు నాన్న పిల్చేడు. అమ్మా నేనూ అన్నా దగ్గిరికి రమ్మన్నాడు నాన్న. మేంవెళ్తే నాన్న ఏడ్చేడు. చూస్తూ ఏడ్చేడు. తరవాత మానీసేడు. నాన్న దగ్గడం లేదమ్మా. నాన్న జొరం పోయిందమ్మా అన్నాను. అమ్మ నాన్న మీత్తలపెట్టి గట్టిగా ఏడ్చింది. నాకు బయం ఏసింది. అమ్మా అన్నా నేనూ అందరూ ఏడ్చేం. అప్పుడెవరో ఒచ్చేర్దేవుడూ! ఒచ్చి కర్రమీద నాన్న పట్టుకుపోయేరు. నాన్న మీద వాన పడ్డాది. నాన్న తడిసి

పోయేడు. నాన్నకి చలేసింది. నాన్న మాతో ఏం చెప్పకుండా ఎళి
పోయేడు. పడుకుని మాటాడకండా ఎళిపొయేడు. వాన్లో చలేస్తూ
ఎళిపోయేడు. అమ్మ చెప్పింది సేరదా నాన్న దేవుడింటి కెళ్ళేదే
సేరదా అందమ్మ. ఓ సారి నాన్న పమ్మించవా దేవుడూ? పోన్లే
దేవుడూ! మరైతే నీ జట్టుండన్దేవుడూ!.... పో నీ ఒద్దులే.
నీ జట్టుంటా న్దేవుడూ! మా త్తరం అమ్మా అన్నా మీ
ఇంటికి తీసుకోవొద్దు దేవుడూ! నాన్న అమ్మ అన్న మీ యింటికి తీసు
కుంటే నా కేడుపేస్తుంది. మాలష్మి కొడుతుంది. నాకు బయం
ఏస్తుంది. నా కాక లేస్తుంది. నా కాకలేస్తూం దేవుడూ: నాకు ఏడన్నం
తినాల్దేవుడూ! అబ్బ నా కాకలేస్తూంది. నా కాక లాక లాక లేస్తోం
దేవుడూ! నాకు ఏగిరం మంచన్నం ఇయ్యవా దేవుడూ?: ఇస్తావా?
మరి అమ్మకీ అన్నకో? అమ్మకీ అన్నకీ మందు కావాల్ల దేవుడూ!
సీసా చూపిస్తే డాట్రు మందిస్తాట్ట, అమ్మ ఎళ్ళమంది. ఎల్తాను కాని
నాకు ఆవులూ ఎద్దులూ మరే మొచ్చి పేద్దకుక్కలూ బస్సులూ చూస్తే
బయం ఏస్తుంది దేవుడూ! నువ్వ మందియ్యవా దేవుడూ? పో నీ
డాట్రుతో మందు తే చెప్పవా దేవుడూ? పోనీ అమ్మకీ అన్నకీ జొరం
తీయిస్సీ దేవుడూ! అబ్బ నేను ఎళ్ళాల్నాకు బయం ఏస్తుందేవుడూ!
అబ్బా నా కాకలేస్తూంది, నా కన్నం పెట్టవా దేవుడూ?! బిళ్ళలూ బిస
కత్తులూ మరే మొచ్చి లాడూలూ చేగోడీలూ మళ్ళీ ఇంకా బూరెలూ
గార్లూ, ఇంకా ఇంకా ఇడ్డిలీలూ దోసెలూ పెరుగులూ అన్నీ నువ్వు
తీసుకో! లేపోతే మాలష్మి లేపోతే సెంకరావుకి ఇచ్చీ! నాక్కొంచెం
మంచి ఏడన్నం పెట్టవా దేవుడూ?! నా కాకలేస్తోంది, నాకన్నం
తినాల్దేవుడూ! అన్నట్టేమో అమ్మ చెప్పింది అన్నంలో దేవుడున్నాడూ
చెప్పింది. మరైతే నేను దేవుడు తిన్నమ్మా అంటే అమ్మంది పరవా
లేదే సేరదా, నీ కడుపులో దేవుడున్నాడూ అమ్మంటే తిన్నాన్దేవుడూ!

నిజంగా నువ్వున్నావా నా లోపల; నిన్ను చూడాలేవుడూ! మరేమొచ్చి మొన్న పగలుకి ముందురాత్తిరి అన్నయ్య చీమ చూసి కొడితే, అమ్మ, తప్పురా చీమలో దేవుడున్నాడూ, కొట్టకూ అంనమ్మ. అమ్మా నల్లిలో దేవుడుంటాడా అన్నయ్యంటే, ఉంటాడ్రా అందమ్మ. మరైతే తేల్లోనో? తేల్లోనూ పాములోనూ నువ్వుంటావుట అందమ్మ. తప్పు కదూ అలా ఉండొచ్చా దేవుడూ? అక్కడ నువ్వుండకు దేవుడూ! అవి నిన్ను కుట్టేస్తే నువ్వు చచ్చిపోతే నా కేడుపేస్తుంది. అమ్మ చెప్పిందీ ఏడవకే సేరదా మనందరికీ దేవుడు దిక్కున్నాడే సేరదా, అమ్మ చెప్పింది. మరి నువ్వు చచ్చిపోతే మనందరికీ దిక్కెవరు దేవుడూ?! నువ్వు చచ్చిపోకు దేవుడూ! అమ్మా అన్నా చచ్చిపోకు! ఆకలెయ్యకు! అమ్మా అన్నా నాకూ అందరికీ ఆకలెయ్యకు! అమ్మా అన్నా మందియ్యి! జొరం తీసీ! అందరికీ ఆకలెయ్యకు. అబ్బ ఆకలేస్తూంది, నా కాకలేస్తోందేవుడూ, ఆక లాకలాక లాకలి, అబ్బా నాకాక లేస్తోం దేవుడూ........"

అంటూ ఏదేదో ఏవేవో అనుకొంటోంది శారద.

ఆ తరవాత కొంతసేపటికి శారద ఓ చిన్న సీసా పుచ్చుకొని వీధిలోకి బయల్దేరింది. "రోడ్డువారంట జాగ్రత్తగా నడువమ్మా సేరదా!" అంది వాళ్ళమ్మ. అందుకే జాగ్రత్తగా నడుస్తోంది శారద. వర్షం ఇంకా పడలేదు. గాలి ఒక్కసారి రివ్వున వీచింది. దాన్తో రోడ్డు మీది దుమ్మంతా పొగలాగా పైకిలేచింది. పొగలో మనుషులూ కార్లూ బస్సులూ లారీలూ బళ్ళూ ఆవులూ ఎడ్లూ కుక్కలూ పందులూ అన్నింటితోనూ వీధంతా యమలోకంలో వీధిలా శారద కంటికి భయంక రంగా కనిపిస్తోంది.

శారదతల్లి మరోగంటసేపటికి తన వేడికళ్ళు బరువుగావిప్పి

కొడుకుమీద చెయ్యివేసి చూసింది. కుర్రాడి వళ్ళు కాల్తోంది. ఆమెకి చాలా భయం వేసింది. తన వేడిచేతికే కుర్రాడి వళ్ళు కాల్తూ తగులోంది.

అమ్మో నాకు భయం వేస్తోంది. తండ్రీ పరాత్పరా ఎలా కాపాడతావో, నా కొడుకు నెలా కాపాడతావో నువ్వే కాపాడాలి. మందు లేదు. మాకులేదు. ఎవరూ సాయం లేరు. శారద చిన్నపిల్ల. నోర్లేని పక్షి. అదేం చెయ్యగల్దు ? పండుగపూటా అన్నంలేదు. ఆకలేస్తే అదలా పడుకుంటుంది కాని నాతో అయినా చెప్పదు. ఇంతసేపూ నీ పూ చ్చేసింది. దానికి పట్టెడన్నం పెట్టలేకపోయేను. నే నేం తల్లిని ? ఆకల్తో చుట్టుకుపోయే పిల్లని మందుకి తగిలేను. ఇంకా పిల్ల రాలేదు. రోడ్డునిండా కార్లు, బస్సులు; దానికి నువ్వే రక్ష. రక్షించు తండ్రీ, మమ్మల్ని రక్షించు, ఈ దీనుల్ని రక్షించు బాబూ రక్షించు!

శారద తల్లికి కళ్ళంట నీళ్ళరావు, అవెప్పుడో కాగిపోయి ఆవిరై పోయి పోయేయి. ఏడిస్తే ఆమెకళ్ళు మంటల్తో మండినట్టు మండుతా యిప్పుడు.

ధర్మాసుపత్రికి ఫర్లాంగు దూరంలో రోడ్డుమధ్య ఓ లారీ ఆగింది. దానిచుట్టూ వలయాకారంగా జనం గుమిగూడి ఉన్నారు. లారీకి మరీ దగ్గరికి రాకుండా పోలీసులు వార్ని వెనెక్కి నెట్టూతూ ఉంచుతున్నారు. లారీకింద శారద పడుకునుంది. ఆమె తలమాత్రం బైటకి కనిపిస్తోంది. మిగతా శరీరం నెత్తుటి ముద్దగా లారీకింద ఉంది. వర్షం కురుస్తూంది. అయినా జనం అలా వస్తూనే ఉన్నారు. పదిమంది గొడుగులు విప్పు కుంటే వెయ్యిమంది వర్షంలో తడుస్తున్నారు.

దూరంగా షాపుల చూరులకింద నిల్చున్న జనం ఏమేమో మాటాడుకొంటున్నారు.

....మృత్యు ఎప్పు డొస్తుందో చెప్పలేం. లేక పో తే రోడ్డు వారంట వెళ్తూన్న పిల్ల ఎవరో పిల్చినట్టు లారీకిందకి పరిగెట్టడం ఏమిటి చెప్పండి ? చావు రమ్మంది. పిల్ల వెళ్ళింది, అంతే !....అది కాదండి ! అంతా బలే గమ్మత్తుగా జరిగింది. అమెరికన్ దొరసాన్ని స్కూటర్‌మీ త్తిప్పుతాడు చూడండి !....అవునవును, ఆయిల్ కంపెనీ కుర్రాడు !.... అవునుసార్, నే చూసేను....ఆడు స్కూ టర్ తిన్నగా పట్టుకెళ్ళి ఆటోతు కెట్టేసేడు....స్కూటర్ కుర్రాడికి దెబ్బ తగిలేయా ?....ఆటోతు జడుసుకు తోకెత్తి గెంతింది. దాన్తోపిల్ల గాబరై పోయి పరిగెట్టి పరిగెట్టి తిన్నగా లారీకింద కెళ్ళిపోయింది....మా మేస్త్రీటు డ్రైవర్లమీద పులి....మరలాం టప్పుడు, ఏ డ్రైవరయినా ఏ టి సె య్య గ ల్డు సెప్పండి....ఎంత బ్రేకేసినా ముందుచక్రం అప్పటికప్పుడే పిల్లమీంచి వెళ్ళిపోయింది....స్కూటర్ కు ర్రా డి కి దెబ్బ తగిలేయండీ ?.... చూసేరా ! నే చెప్పలేదూ ? చావు రమ్మంది, పిల్ల వెళ్ళింది....అవు న్సార్ మీ రెప్పింది రైట్ ! రాత రాసి ఉన్నప్పుడు తప్పించడం బ్రహ్మతరం కాదు....స్కూటర్ కుర్రా డేమయేడుసార్ ? దొరసా నుందా?.... ఇప్పు డా డ్రయివర్‌గాడు కేసు త ప్పు కు ం ది కి ఏడు సెరువు లన్నీళ్ళు తాగాల !....మేస్త్రీటు కొడుక్కి సె య్యిరిగిపోయిందట బస్సు కిందపడి ! ఆడు డ్రయివర్‌గాళ్ళ మీద పులి !.... స్కూటర్ కుర్రాడికి దెబ్బతగల్లేదు కదుసార్?.... దొరసాన్లేమ, నే చూసేను.... అయినా తప్పంతా తలిదండ్రుల్దండీ మాస్టారూ ! చిన్నపిల్లల్నిలా వీధిలో విడిచి పెట్టడం ఎంత తప్పండీ ? !....అసలు మన కంట్రీ మరింక బావుపడదుసార్ !....స్కూటర్ కుర్రాడికి దెబ్బ తగల్లేదుకదు సార్?.... జెరుమనీ వోడైతే జెబర్దస్తీగా ఏలిగల్డు....జెపానోడు ఆడికి మొగుడు.... అయినా భగద్విలాసం ఓలా ఉన్నప్పుడు మరోలా జరగదు. ఒంగో

లేక్సిడెంట్లో మా పిన్ని కొడుకిలాగే సఫా అయిపోయేడు....స్కూటర్ కు(రాడికి దెబ్బ ల్తగిలే యేంటి సార్ ?....

శారద వెల్లకిలా పడుకునుంది. ఏ బాధ లైనా తీర్చమనిగాని ఏ భయాలైనా పోగొట్ట మనిగాని ఏ దేముణ్నయినా ప్రార్థించవలసిన అవసరం ఆమె కిప్పుడు లేనేలేదు. ఆమె కిప్పుడు ఆకల్లేదు. అన్నం అక్కర్లేదు. నాన్నపోయినా ఒకటే. అమ్మ ఉన్నా ఒకటే. అన్నకి మందున్నా లేకపోయినా ఒకటే. ఆమె చాలా నిశ్చింతగా ఉండొచ్చు. కాని, చావులోకూడా ఆమె ముఖంమీంచి బాధలఛాయమాత్రం పోలేదు. యుగ యుగాల ముద్ర ముఖంమీద అలా ఉండిపోయింది. విచ్చిన ప్రమిదల్లోంచి నూనె చిమ్మినట్టుగా ఆమె కళ్ళంట చిమ్మే రక్తం వాన నీటితో కలిసి రోడ్డు మురికిలోకి జారుతోంది. అది ఏ సైడు కాలవ లోకో పోతుంది. లేకపోతే రేపటి ఎండకి ఎండిపోయి దుమ్మూ ధూళిగా గాలి కెగిరిపోతుంది.

హడావిడిగా ముందు కొచ్చి లారీకింద దృశ్యాన్ని కళ్ళారా చూసినవారు ఒకక్షణం అలా వుండి నిశ్శబ్దంగా వెనక్కి పోతున్నారు.

శారదింకా రాలేదు. శారదింకా రాలేదను కొంటోన్న శారద తల్లికి మగతగా నిద్రవస్తోంది. ఆమెకి తన గతజీవితం అంతా కలలు కలలుగా కనిపించి కదలిపోతోంది. ఈ పీడకల లెప్పుడు పోతాయి ? ఈ మబ్బులన్నీ ఎప్పుడు విడతాయి? ఈ పాతాళంలోంచి పైకి మెట్లెక్క డున్నాయి ? నిర్మలాకాశం, చల్లగాలీ, కమ్మని —బతుకూ ఎక్కడ, ఎప్పుడు, ఏ చీకటి తెరలు, ఏ అంధకారం, ఏ ఇనపతలుపుల అవ తల ? ?

శారతల్లికి కళ్ళుతెరచి చూసేశక్తి లేకపోతోంది. చాలు మరింక

కళ్ళుమూసుకు పడుకో; కన్నవారింటికి వెళ్ళిపో అంటూ చెవిలో ఎవరో పోరుతూన్న ట్టనిపించిం దామెకి.

గదంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. చాపమీది ఆకారాలు కదలకుండా చాపమీదే ఉన్నాయి. ఆరిపోయిన కుంపటి చల్లారిపోయే ఉంది. బొగ్గులు నుసినుసిగానే ఉన్నాయి. ఖాళీ సిల్వరుగిన్నె మసిగానే ఖాళీగానే పడిపోయే ఉంది. కప్పున బూజులు భద్రంగానే ఉన్నాయి. గోడలు పొడిపొడిగా రాల్తూనే ఉన్నాయి. ఎంత తారు పూసినా, తలుపుల్ని చెదలు తినేస్తూనే ఉన్నాయి. బట్టలు మురిగ్గా చింకులు చింకుల్తో జీర్ణించిపోయే ఉన్నాయి, గదినిండా నిండుకున్న దూర్వాసన దుర్వాసన ల్లాగేఉంది. సర్వజ్ఞుడూ సర్వలోక పాలకుడూ సకల బల సంపన్నుడూ కరుణాసముద్రుడూ దీనజన బాంధవుడూ అయిన భగవంతుడు విఘ్నేశ్వరరూపంలో అక్కడ శారద వేసిన పీటమీద, శారద వేసిన పూలమధ్య నిశ్చలంగా నిశ్శబ్దంగా గంభీరంగా, తవ్వితీసిన మన్నుగా, మనిషి చేసిన మనోహరమైన బొమ్మగా, కదలకుండా అలా కూర్చొనే ఉన్నాడు. అతని ముందున్న పచ్చిప్రమిద విచ్చి పోయింది. అందులోని దీపం ఆరిపోయింది.